

Lasten lukemista ja lukutaitoa voitaisiin edistää paremmalla yhteistyöllä

Miten lasten kirjastopalvelut toimivat Suomessa? Tätä kysyttiin kuntien kirjastoilta, jotka näkivät lasten lukemisen ja lukuharrastuksen edistämisen hyvin keskeiseksi ja merkitykselliseksi tehtäväkseen. Kuitenkin vain neljännes kirjastoista arvioi henkilöstöressurssinsa riittäviksi.

Edellisen peruspalvelujen arvioinnin suositukset yhteistyön tehostamisesta lasten kirjastopalvelujen järjestämisessä olivat vielä vastausten perusteella toteutumatta. Kirjattuja yhteistyösuunnitelmia varhaiskasvatuksen, koulujen ja kirjastojen kesken oli edelleen harvoissa kunnissa.

Alueellista kehittämistehtävää hoitavilta kirjastoilta toivotaan lastenkirjastotyön ja yhteisten tapahtumien koordinoitua, hyvien käytänteiden ja hankkeiden levittämistä sekä monipuolista ammatillista koulutusta.

– Lasten lukemisen ja lukutaidon edistämiseen kirjastoilla on hyvät perinteisten aineistojen kokoelmat. Uusia aineistomuotoja, kuten e-aineistoja ja pelejä, on tarjolla heikosti. Lastenaineistojen suunnitelmallinen hankinta- ja kokoelmatyö on melko vähäistä. Kaksikielisten ja saamelaisalueiden kuntien kirjastot arvioivat hankkineensa lastenaineistoja alueensa kieliryhmien tarpeet huomioiden. Lapsille suunnatut kirjastopalvelut painottuvat perinteisiin satutunteihin, lukudiplomeihin sekä kirjastonkäytön ja tiedonhankintataitojen opetukseen. Läksykerhoja erityisille oppijoille tai lukuneuvontaa lasten vanhemmille on tarjolla vähemmän, kirjastotoimen ylitarkastaja Eeva Hiltunen kertoo tuloksista.

– Kirjastojen tärkein yhteistyökumppani on koulutoimi, jonka kanssa lähes kaikki kirjastot tekevät joko säännöllistä tai satunnaista yhteistyötä. Useimmat kirjastot ovat yhteistyössä myös varhaiskasvatuksen kanssa, mutta harvoin neuvoloiden, Hiltunen jatkaa.

Tehokkaampaa työtä lukutaidon ja lukemisen edistämiseksi

Kirjasto puuttuu monessa kunnassa sellaisista päätöksentekoa ohjaavista ohjelmista ja suunnitelmista, jotka koskevat lapsia. Kirjastopalvelut ovat huonosti mukana kuntien lapsia koskevissa hyvinvointisuunnitelmissa. Vain joka kymmenennessä kunnassa hyvinvointikertomukseen on otettu mukaan tunnuslukuja, jotka koskevat lastenkirjastopalveluja. – Kuntien olisi kuitenkin syytä ottaa ne osaksi lapsi- ja perhepalvelujen kehittämistyötä. Seuraavan hallitusohjelman kärkihankkeeksi olisi syytä nostaa valtakunnallinen lastenkirjastotyön, lukutaidon ja

lukemisen edistämisen ohjelma. Sen avulla voitaisiin luoda toimintamalleja, joilla edistettäisiin lukutaitoa ja lukemista sekä tasoitettaisiin eroja toiminnassa eri alueiden välillä, Hiltunen sanoo.

Lisätietoja:

Etelä-Suomen AVI:

Kristiina Kontiainen, ylitarkastaja, p. 0295 016 538

Raija Valtonen, suunnittelija, p. 0295 016 567

Itä-Suomen AVI ja valtakunnalliset tiedot:

Eeva Hiltunen, kirjastotoimen ylitarkastaja, p. 0295 016 513

Lapin AVI:

Satu Ihanamäki, kirjastotoimen ylitarkastaja, p. 0295 017 395

Lounais-Suomen AVI:

Päivi Almgren, kirjastotoimen ylitarkastaja, p. 0295 018 300

Länsi- ja Sisä-Suomen AVI:

Marjariitta Viiri, kirjastotoimen ylitarkastaja, p. 0295 018 823

Pohjois-Suomen AVI:

Merja Kummala-Mustonen, kirjastotoimen ylitarkastaja, p. 0295 017 552

Ruotsin- ja kaksikieliset kirjastopalvelut:

Susanne Ahlroth, sivistystoimen ylitarkastaja, p. 0295 018 762

Sähköpostiosoitteemme ovat muotoa etunimi.sukunimi@avi.fi.

[Patio – tieto paikallaan](#) ([suora linkki aiheeseen](#))

[Avi.fi: Peruspalvelujen arviointi](#)

Kirjastokaista: [Kirjastopalvelut lasten lukemisen ja lukutaidon edistäjänä](#)

#peruspalvelut

#AVIarvioi